

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)
της 6ης Απριλίου 1990 *

Στην υπόθεση T-43/89,

Walter Gill, πρώην υπάλληλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κάτοικος Stoke-by-Clare, Suffolk, Ηνωμένο Βασίλειο, εκπροσωπούμενος από τον Aloyse May, δικηγόρο Λουξεμβούργου, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον ίδιο δικηγόρο, 31, Grand-rue,

προσφεύγων,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον Sean van Raerenbusch, μέλος της νομικής υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Γεώργιο Κρεμλή, μέλος της νομικής υπηρεσίας της Επιτροπής, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της απόφασης της 20ής Μαΐου 1988 με την οποία η Επιτροπή αρνήθηκε να εφαρμόσει στην περίπτωση του προσφεύγοντος το άρθρο 78, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων και καθόρισε τη σύνταξη αναπηρίας του βάσει του άρθρου 78, τρίτο εδάφιο, του εν λόγω κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους D. A. O. Edward, πρόεδρο τμήματος, R. Schintgen και R. García-Valdecasas, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

λαμβάνοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 14ης Μαρτίου 1990,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

Απόφαση

Τα πραγματικά περιστατικά

- 1 Κατά την έγγραφη διαδικασία η Επιτροπή είχε προβάλει ένσταση απαραδέκτου της προσφυγής. Επειδή ο εκπρόσωπος της Επιτροπής παραιτήθηκε ρητά από την ένσταση αυτή κατά την έναρξη της προφορικής διαδικασίας, πιο κάτω εκτίθενται μόνον τα στοιχεία που αφορούν την ουσία της υποθέσεως.
- 2 Γεννηθείς το 1924, ο προσφεύγων, μετά από 8 έτη υπηρεσίας ως στρατιωτικός πιλότος, άρχισε το 1948 τη σταδιοδρομία του στα ανθρακωρυχεία της Αγγλίας. Υπήρξε διαδοχικά εργάτης ορυχείου, πυροδότης, διευθυντής ορυχείου, επιθεωρητής ορυχείων, περιφερειακός επιθεωρητής ορυχείων και, τέλος, προϊστάμενος επιθεωρητής ορυχείων αποσπασμένος στο υπουργείο, στο Λονδίνο. Μεταξύ 1948 και 1971 κατερχόταν στις στοές των ορυχείων 5 έως 7 φορές την εβδομάδα. Παραλλήλως, από το 1949 έως το 1952 σπούδασε μηχανικός και το 1952 έλαβε δίπλωμα του Πανεπιστημίου του Λονδίνου (BSc Honours in Engineering and Mining). Μεταξύ 1971 και 1974 κατερχόταν στις στοές των ορυχείων πολλές φορές κάθε μήνα. Έως το 1961, περίπου, κάπνιζε.
- 3 Το 1974, χάρη στη μεγάλη επαγγελματική του πείρα, ο προσφεύγων προσλήφθηκε από τις υπηρεσίες της Επιτροπής ως κύριος υπάλληλος διοικήσεως και τοποθετήθηκε στο τμήμα « προβλήματα ασφάλειας στον τομέα του άνθρακα-σιδήρου » της διεύθυνσεως « ασφάλεια και ιατρική της εργασίας », στη γενική διεύθυνση κοινωνικών υποθέσεων στο Λουξεμβούργο. Ειδικότερα, προσλήφθηκε προκειμένου να ασκεί καθήκοντα συλλήψεως, μελέτης και ελέγχου σχετικά με:
  - την προώθηση της έρευνας στον τομέα της υγιεινής της εργασίας στα ορυχεία, τον συντονισμό της έρευνας αυτής και τη διάδοση των αποτελεσμάτων της·
  - την προετοιμασία ενός νέου προγράμματος στον τομέα της ασφάλειας στα ορυχεία, κατόπιν επαφών με τους ενδιαφερόμενους κύκλους της ΕΚΑΧ.
- 4 Ο προσφεύγων εξεπλήρωσε καθ' όλα ικανοποιητικά τα έργα αυτά και τα καθήκοντά του διευρύνθηκαν σε άλλα έργα διαχειρίσεως. Μεταξύ 1974 και 1979 κλήθηκε να επιθεωρήσει διάφορα ορυχεία στις χώρες της Κοινότητας και να κατέλθει στις στοές των ορυχείων 20 έως 30 φορές. Κατόπιν ατυχήματος που επισυνέβη στις αρχές του 1979, δεν κατήλθε πλέον στις στοές των ορυχείων παρά μόνον μίαν ή δυο φορές μεταξύ 1979 και 1981.

- 5 Η ακτινογραφική εξέταση του θώρακος που έγινε κατά τις ιατρικές εξετάσεις που προηγήθηκαν της αναλήψεως των καθηκόντων του αποκάλυψε μια χρόνια βρογχοπνευμονοπάθεια (πνευμονική πάθηση). Η Επιτροπή δεν ενημέρωσε σχετικώς τον προσφεύγοντα ούτε επικαλέστηκε τις διατάξεις του άρθρου 1 του παραρτήματος VIII του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: κανονισμός υπηρεσιακής καταστάσεως).
- 6 Στις 11 Ιουνίου 1981 ο προσφεύγων υπέβαλε αίτηση συντάξεως αναπηρίας επικαλούμενος επαγγελματική νόσο κατά την έννοια του άρθρου 78, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως. Το συνημμένο ιατρικό πιστοποιητικό διαπίστωνε ανικανότητα προς εργασία « οφειλόμενη σε εμφρακτική βρογχοπνευμονοπάθεια, πιθανότα συνδεδεμένη με την εισπνοή σκόνης (εργασία στα ορυχεία) ». Η ύπαρξη μόνιμης και πλήρους αναπηρίας διαπιστώθηκε πολύ γρήγορα και ο προσφεύγων πρόεβαλε ότι edικαιούτο συντάξεως υπολογιζόμενης κατ' εφαρμογήν του εν λόγω άρθρου 78, δεύτερο εδάφιο.
- 7 Μετά από πολλές καθυστερήσεις και παρεξηγήσεις οι οποίες σε καμιά περίπτωση δεν οφείλονταν στον προσφεύγοντα, η επιτροπή αναπηρίας συνήλθε τελικά στις 27 Μαρτίου 1987. Εν τω μεταξύ, στις 21 Οκτωβρίου 1983 η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή της Επιτροπής έλαβε προσωρινή απόφαση με την οποία χορηγούσε στον προσφεύγοντα σύνταξη αναπηρίας υπολογιζόμενη κατ' εφαρμογήν του άρθρου 78, τρίτο εδάφιο, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως. Η επιτροπή αναπηρίας υπέβαλε την έκθεσή της στις 31 Μαρτίου 1987. Τα ουσιαστικά συμπεράσματά της είναι τα εξής:

« Ο Walter Gill εξακολουθεί να πάσχει από μόνιμη αναπηρία η οποία θεωρείται ως πλήρης και τον καθιστά ανίκανο να ασκεί καθήκοντα που αντιστοιχούν σε θέση της σταδιοδρομίας του.

Η αναπηρία αυτή δεν προκύπτει από ατύχημα το οποίο επισυνέβη κατά την άσκηση ή επ' ευκαιρία της ασκήσεως των καθηκόντων του, από πράξη αυτοθυσίας που έχει συντελεσθεί προς δημόσιο όφελος ή από το ότι εξέθεσε τη ζωή του σε κίνδυνο προκειμένου να διασώσει ανθρωπινή ζωή.

Η αναπηρία δεν προκλήθηκε εκ προθέσεως από τον υπάλληλο. Ο Gill δεν προσβλήθηκε από νόσο η οποία περιλαμβάνεται στον πίνακα των επαγγελματικών νόσων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Πάντως, η επιτροπή αναπηρίας είναι της γνώμης ότι υπάρχει πιθανή σχέση αιτίας και αποτελέσματος και επαρκώς άμεση σχέση με ειδικό και χαρακτηριστικό κίνδυνο συναφή με τα καθήκοντα που ασκούσε μεταξύ 1948 και 1971. Αντίθετα, η σχέση αιτίας και αποτελέσματος φαίνεται στην επιτροπή ελάχιστα πιθανή για την περίοδο 1974 έως 1981 κατά την οποία ο Gill ήταν υπάλληλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στο Λουξεμβούργο. »

- 8 Στις 4 Νοεμβρίου 1987 ο γενικός διευθυντής της γενικής διεύθυνσεως προσωπικού και διοικήσεως απηύθυνε στον προσφεύγοντα το ακόλουθο έγγραφο:

« Ελλείπει επαρκών πιθανοτήτων ως προς τη σχέση αιτίας και αποτελέσματος μεταξύ των καθηκόντων σας ως υπαλλήλου της Κοινότητας και της αναπηρίας σας, από μια τέτοια έκθεση δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι προκύπτει επαγγελματική νόσος κατά την έννοια του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 78 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως.

Λυπούμαι, επομένως, να σας πληροφορήσω ότι η σύνταξή σας θα εξακολουθήσει να καθορίζεται σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο του άρθρου 78. »

- 9 Ο προσφεύγων υπέβαλε αμέσως διοικητική ένσταση, η οποία απορρίφθηκε με απόφαση της Επιτροπής της 20ής Μαΐου 1988.

Η διαδικασία

- 10 Υπό τις συνθήκες αυτές, με δικόγραφο που κατέθεσε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 18 Αυγούστου 1988, ο προσφεύγων άσκησε την παρούσα προσφυγή κατά της Επιτροπής ζητώντας να ακυρωθεί η απόφαση της 20ής Μαΐου 1988.

- 11 Ο προσφεύγων ζήτησε από το Δικαστήριο:

— να ακυρώσει την απόφαση της 20ής Μαΐου 1988·

— να κρίνει ότι ο προσφεύγων πάσχει από μόνιμη και πλήρη αναπηρία προκύπτουσα από επαγγελματική νόσο κατά την έννοια του άρθρου 78, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως·

— να κρίνει ότι ο προσφεύγων δικαιούται συντάξεως αναπηρίας ίσης προς το 70 % του βασικού του μισθού από της ημέρας της συνταξιοδοτήσεώς του λόγω αναπηρίας, δηλαδή από 1ης Νοεμβρίου 1983·

— να καταδικάσει την καθής σε όλα τα δικαστικά έξοδα και τις δαπάνες.

- 12 Η Επιτροπή ζήτησε από το Δικαστήριο:
- να κρίνει την προσφυγή απαράδεκτη ή, τουλάχιστον, αβάσιμη·
  - να αποφανθεί κατά νόμον επί των δικαστικών εξόδων.
- 13 Η έγγραφη διαδικασία διεξήχθη πλήρως ενώπιον του Δικαστηρίου. Δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 1, της αποφάσεως του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 1988, περί του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα), με Διάταξη της 15ης Νοεμβρίου 1989, παρέπεμψε την υπόθεση ενώπιον του Πρωτοδικείου.
- 14 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (τέταρτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων. Πάντως, το Πρωτοδικείο ζήτησε από την Επιτροπή να συμπληρώσει τον φάκελο με την προσκόμιση ορισμένων εγγράφων.
- 15 Η προφορική διαδικασία διεξήχθη στις 14 Μαρτίου 1990. Όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, κατά την έναρξη της συνεδριάσεως ο εκπρόσωπος της Επιτροπής παραιτήθηκε ρητά από την ένσταση απαραδέκτου που είχε υποβάλει με τα γραπτά υπομνήματα. Οι εκπρόσωποι των διαδίκων αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου.

Επί της ουσίας

- 16 Προς στήριξη των αιτημάτων του, ο προσφεύγων προβάλλει ότι:
- το άρθρο 78, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως δεν απαιτεί την ύπαρξη σχέσεως αιτίας και αποτελέσματος μεταξύ της επαγγελματικής νόσου και των ασκηθέντων καθηκόντων στις Κοινότητες·
  - εν πάση περιπτώσει, η νόσος του επιδεινώθηκε από τις συνθήκες υπό τις οποίες ασκούσε τα καθήκοντά του στις Κοινότητες, ειδικότερα από τις διάφορες καθόδους στις στοές των ορυχείων·

— τα συμπτώματα της νόσου που εμφανίστηκαν στις ακτινογραφίες που ελήφθησαν κατά την ανάληψη των καθηκόντων του δεν του γνωστοποιήθηκαν πράγμα που δεν του επέτρεψε να υποβληθεί σε θεραπευτική αγωγή και να αποφύγει έτσι την πλήρη αναπηρία·

— οι όροι της εντολής που δόθηκε στην επιτροπή αναπηρίας ήταν αόριστοι και εσφαλμένοι·

— η έκθεση της επιτροπής αυτής, καθόσον διαπιστώνει την έλλειψη αιτίας και αποτελέσματος μεταξύ της νόσου και των ασκηθέντων καθηκόντων κατά την μεταγενέστερη του 1974 περίοδο, είναι ανεπαρκώς αιτιολογημένη.

- 17 Η Επιτροπή δεν αμφισβητεί ότι, ανεξάρτητα από την ταυτότητα του προσφεύγοντος κατά τη μιαν ή την άλλη χρονική περίοδο, η αναπηρία του οφείλεται σε επαγγελματική νόσο υπό την έννοια ότι η νόσος αυτή οφείλεται στο ότι ο προσφεύγων ασκούσε την επαγγελματική του δραστηριότητα στα ορυχεία. Ούτε αμφισβητεί ότι η νόσος επιδεινώθηκε μετά το 1974. Όσον αφορά την ερμηνεία που ο προσφεύγων δίνει στο άρθρο 78, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, αντίθετα, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η έκφραση « επαγγελματική νόσος » πρέπει να ερμηνευθεί σύμφωνα με το άρθρο 3 της κανονιστικής ρυθμίσεως σχετικά με την ασφάλιση έναντι των κινδύνων ατυχήματος και επαγγελματικής νόσου των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: κανονισμός περί ασφαλίσεως), που θεσπίστηκε κατ' εφαρμογήν του άρθρου 73 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως. Κατά το εν λόγω άρθρο 3:

« 1. Ως επαγγελματικές νόσοι θεωρούνται οι νόσοι που περιέχονται στον “ ευρωπαϊκό πίνακα των επαγγελματικών νόσων ” ...

2. Ως επαγγελματική νόσος θεωρείται επίσης κάθε νόσος ή επιδείνωση προϋπάρχουσας νόσου που δεν περιέχεται στον πίνακα που αναφέρεται στην παράγραφο 1, όταν αποδεικνύεται επαρκώς ότι προκαλείται από την άσκηση ή με αφορμή την άσκηση των καθηκόντων στην υπηρεσία των Κοινοτήτων. »

- 18 Επειδή η νόσος από την οποία προσβλήθηκε ο προσφεύγων δεν περιλαμβάνεται στον ευρωπαϊκό πίνακα επαγγελματικών νόσων, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι πρέπει να εφαρμοστούν οι διατάξεις του άρθρου 3, παράγραφος 2, του κανονισμού ασφαλίσεως, οι οποίες απαιτούν να αποδειχθεί ότι υπάρχει σχέση αιτίου και αιτιατού. Επιπλέον, κατά την Επιτροπή, η άποψη του προσφεύγοντος « βρίσκεται σε αντίθεση προς τη θεμελιώδη αρχή, η οποία αποτελεί τη βάση για κάθε ασφαλιστική κάλυψη ενός κινδύνου ανεξάρτητα από τον κλάδο της κοινωνικής ασφαλίσεως, σύμφωνα με την οποία ένα σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως εφαρμόζεται μόνον αν το εξεταζόμενο γενεσι-

ουργό γεγονός επήλθε υπό το κράτος του εν λόγω συστήματος». Ισχυρίζεται ότι « η χορήγηση παροχών στον προσφεύγοντα λόγω της χρόνιας βρογχοπνευμονοπάθειάς του, από την οποία αναμφισβήτητα προσβλήθηκε κατά τη εποχή των επαγγελματικών του δραστηριοτήτων στα ανθρακωρυχεία του Ηνωμένου Βασιλείου, νόσος η οποία εξακολούθησε να αναπτύσσεται αφού αυτός έπαυσε να εκτίθεται στον κίνδυνο, πρέπει να εξεταστεί ενόψει της βρετανικής νομοθεσίας και μόνον, στην οποία υπαγόταν καθ' όλη αυτή την περίοδο ». Δεν αμφισβητείται, εξάλλου, ότι η νομοθεσία αυτή δεν παρέχει κανένα δικαίωμα στον προσφεύγοντα. Προς στήριξη της επιχειρηματολογίας αυτής, ο εκπρόσωπος της Επιτροπής αναφέρθηκε κατά την αγόρευσή του και στις αρχές που καθιερώνει ο κανονισμός 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς και τις οικογένειές τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας.

- 19 Αν γίνει δεκτή η αρχή κατά την οποία — όπως έκρινε και το Δικαστήριο (αποφάσεις της 12ης Ιανουαρίου 1983, Κ. κατά Συμβουλίου, 257/81, Συλλογή 1983, σ. 1, και της 20ής Μαΐου 1987, Geist κατά Επιτροπής, 242/85, Συλλογή 1987, σ. 2181) — τα συστήματα που καθιερώνονται με τα άρθρα 73 και 78 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως είναι διαφορετικά και ανεξάρτητα το ένα από το άλλο, πρέπει να εξεταστεί αν ο ορισμός της « επαγγελματικής νόσου » που περιλαμβάνεται στο άρθρο 3 του κανονισμού ασφαλίσεως μπορεί να γίνει δεκτός για την ερμηνεία του άρθρου 78, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως. Καταρχάς, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι τα εν λόγω άρθρα αρχίζουν, αμφότερα, με τους ίδιους όρους (« Σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται ... », « Σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται ... »). Ενώ όμως η παράγραφος 1 του άρθρου 73 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως αναθέτει στα κοινοτικά όργανα τη φροντίδα να καθορίσουν — βάσει ρυθμίσεως που θεσπίζεται με κοινή συμφωνία — τις προϋποθέσεις χορηγήσεως των παροχών που προβλέπονται στις παραγράφους 2 και 3 του ίδιου άρθρου, το πρώτο εδάφιο του άρθρου 78 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως παραπέμπει στα άρθρα 13 έως 16 του παραρτήματος VIII ως προς τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες γεννάται δικαίωμα συντάξεως αναπηρίας βάσει του άρθρου 78. Επομένως, δυνάμει της ρητής εξουσιοδοτήσεως που περιλαμβάνεται στο άρθρο 73 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, το άρθρο 3 του κανονισμού ασφαλίσεως καθορίζει την « επαγγελματική νόσο ». Αντίθετα, επειδή το άρθρο 78 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως δεν παρέχει παρόμοια εξουσιοδότηση στα κοινοτικά όργανα, η εφαρμογή των διατάξεών του δεν υπόκειται παρά μόνον στους όρους που προβλέπουν τα άρθρα 13 έως 16 του παραρτήματος VIII του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, που δεν περιλαμβάνουν ούτε ορισμό της « επαγγελματικής νόσου » ούτε αναφορά στις διατάξεις του άρθρου 73 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως ή της κανονιστικής ρυθμίσεως περί των λεπτομερειών εφαρμογής του εν λόγω άρθρου. Επομένως, θα ήταν αντίθετο προς την οικονομία των οικειών διατάξεων το να γίνεται αναφορά — για τους σκοπούς εφαρμογής του άρθρου 78, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως — σε ορισμό ο οποίος θεσπίστηκε με τον κανονισμό ασφαλίσεως βάσει ρητής εξουσιοδοτήσεως του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, αυτό δε κατά μείζονα λόγο αν μια τέτοια αναφορά είχε ως συνέπεια τον περιορισμό των δικαιωμάτων των ενδιαφερομένων.

- 20 Ομοίως, το επιχείρημα που αντλείται από τον κανονισμό 1408/71 του Συμβουλίου δεν μπορεί να γίνει δεκτό. Πράγματι, εφόσον ο κανονισμός αυτός περιορίζεται στον συντονισμό των εθνικών νομοθεσιών περί κοινωνικής ασφαλίσεως, δεν είναι δυνατό να γίνεται αναφορά σ' αυτόν για την ερμηνεία του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων, ο οποίος, ως αυτοτελής κανονισμός των Κοινοτήτων, πρέπει να ερμηνεύεται στο δικό του πλαίσιο και σύμφωνα με τους δικούς του σκοπούς.
- 21 Υπενθυμίζοντας την ιστορική εξέλιξη των διατάξεων περί της συντάξεως αναπηρίας, το Δικαστήριο έκρινε ότι η πραγματοποιηθείσα το 1972 τροποποίηση του άρθρου 78 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως είχε ως σκοπό να αποφευχθεί η χορήγηση αδικαιολόγητων παροχών και ότι η ισχύουσα κανονιστική ρύθμιση πρέπει να ερμηνευθεί ως αποκλείουσα τον πεδίου εφαρμογής του δεύτερου εδαφίου της γεγονότα που συνέβησαν αποκλειστικά πριν από την έναρξη του υπαλλήλου στην υπηρεσία (απόφαση της 24ης Νοεμβρίου 1983, Cohen κατά Επιτροπής, σκέψεις 13 έως 17, 342/82, Συλλογή 1983, σ. 3829). Η παθολογική κατάσταση του ενδιαφερόμενου υπαλλήλου πρέπει να παρουσιάζει σχέση, αρκετά άμεση, με ειδικό και χαρακτηριστικό κίνδυνο συναφή με τα καθήκοντα που έχει ασκήσει στις Κοινότητες (απόφαση της 12ης Ιανουαρίου 1983, K. κατά Συμβουλίου, σκέψη 20, 257/81, Συλλογή 1983, σ. 1).
- 22 Υπό το φως των σκέψεων αυτών πρέπει να εξεταστούν οι καθ' όλα ειδικές περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως. Ο προσφεύγων προσλήφθηκε από την Επιτροπή χάρη στην ευρύτατη επαγγελματική του πείρα. Η πρόσληψή του στην υπηρεσία των Κοινοτήτων αποτέλεσε τη συνέχεια — και μάλιστα το απόγειο — μιας ομοιόμορφης επαγγελματικής σταδιοδρομίας, η οποία είχε αρχίσει με χειρωνακτική εργασία στις στοές των ορυχείων, προτού ο προσφεύγων αναλάβει ευθύνες διαχειρίσεως, μετά δε εποπτείας και ελέγχου σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και, τέλος, κοινοτικό επίπεδο. Η πείρα του στις στοές των ορυχείων αποτελούσε αναπόσπαστο μέρος της σταδιοδρομίας αυτής, της οποίας αποτελούσε ουσιαστικό στοιχείο. Οι κίνδυνοι πνευμονικής νόσου λόγω της εισπνοής σκόνης στις στοές των ορυχείων ήταν πασιδίηλοι και αποτελούσαν επίσης αναπόσπαστο μέρος της σταδιοδρομίας αυτής.
- 23 Τέλος, η Επιτροπή προέβη στην πρόσληψη του προσφεύγοντος γνωρίζοντας πλήρως ότι αυτός μπορούσε να προσβληθεί από νόσο συνδεδεμένη με την επαγγελματική του δραστηριότητα. Το ενδεχόμενο αυτό επιβεβαιώθηκε όταν η ακτινολογική εξέταση θώρακος στην οποία υποβλήθηκε ο προσφεύγων κατά τον χρόνο αναλήψεως των καθηκόντων του απεκάλυψε την ύπαρξη χρόνιας πνευμονικής νόσου. Η εξέταση αυτή διενεργήθηκε προς το συμφέρον του κοινοτικού οργάνου, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 33 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, και το αποτέλεσμα της δεν μπορούσε επομένως να καλύπτεται από το ιατρικό απόρρητο, όπως υποστήριξε κατά την προφορική διαδικασία ο εκπρόσωπος της Επιτροπής. Πράγματι, το άρθρο 28, στοιχείο ε), του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως ορίζει ότι κανείς δεν δύναται να διοριστεί υπάλληλος αν δεν πληροί τους όρους υγείας που απαιτούνται για την άσκηση των καθηκόντων του. Ο σκοπός της ιατρικής εξετάσεως είναι ακριβώς να παράσχει τη

δυνατότητα στο κοινοτικό όργανο να μη προβεί στον διορισμό υποψηφίου ο οποίος είναι ανάκανος να ασκεί τα προβλεπόμενα καθήκοντα ή να τον προσλάβει τοποθετώντας τον σε καθήκοντα τα οποία συμβιβάζονται με την κατάσταση της υγείας του. Το κοινοτικό όργανο μπορεί τουλάχιστον να στηριχθεί στις διατάξεις του άρθρου 1 του παρτήματος VIII του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως αποφασίζοντας την υπαγωγή του υποψηφίου στο ευεργέτημα των εγγυήσεων που προβλέπονται στον τομέα της αναπηρίας μόνο μετά τη λήξη περιόδου πέντε ετών για τα επακόλουθα ή τις συνέπειες της ασθένειας από την οποία ο υποψήφιος είναι προσβεβλημένος.

- 24 Η Επιτροπή δεν επέλεξε καμιά από τις δυνατότητες που της προσφέρονταν. Αντίθετα, τοποθέτησε τον προσφεύγοντα σε καθήκοντα τα οποία συνεπάγονταν γι' αυτόν την ανάγκη να εξακολουθήσει να κατέρχεται στις στοές των ορυχείων, με όλους τους κινδύνους που προέκυπταν απ' αυτό για την εξέλιξη της καταστάσεως της υγείας του. Είναι αυτονόητο ότι μόνον κατ' αυτόν τον τρόπο η Επιτροπή μπορούσε να επωφεληθεί στο μεγαλύτερο βαθμό από την πείρα και τις γνώσεις του προσφεύγοντος και, ως εκ τούτου, από την επαγγελματική του δραστηριότητα που ασκούσε με κίνδυνο να προσβληθεί από πνευμονική νόσο. Θα ήταν προφανώς αδικαιολόγητο το να μπορεί η Επιτροπή να αντλεί κατ' αυτόν τον τρόπο πλεονεκτήματα από την επαγγελματική πείρα που απέκτησε ο προσφεύγων πριν και μετά την ανάληψη των καθηκόντων του χωρίς αυτή να υφίσταται τα μειονεκτήματα. Πρέπει να θεωρηθεί ότι η Επιτροπή είχε αποδεχθεί την οικονομική ευθύνη που προέκυπτε από τον κίνδυνο ότι η πνευμονική νόσος του προσφεύγοντος, διαπιστωθείσα ήδη, θα συνεπαγόταν αναπηρία η οποία θα τον καθιστούσε ανάκανο να ασκεί τα καθήκοντά του.
- 25 Συνέπεται ότι το αίτημα του προσφεύγοντος συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις που απαιτεί το άρθρο 78, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, όπως πρέπει, κατά το Πρωτοδικείο, να ερμηνευθεί.
- 26 Ακόμη κι αν γίνει δεκτή ως βάσιμη η άποψη που υποστηρίζει η Επιτροπή, κατά την οποία το άρθρο 78 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως πρέπει να ερμηνευθεί υπό το φως του άρθρου 3 του κανονισμού ασφαλίσεως, οι σχέσεις αιτιότητας, συναφείας και συνεχείας που απαιτεί η παράγραφος 2 της τελευταίας αυτής διατάξεως έχουν αποδειχθεί σαφώς. Η Επιτροπή δεν αμφισβητεί ότι κατά τον χρόνο αναλήψεως των καθηκόντων του ο προσφεύγων ήταν προσβεβλημένος από « προϋπάρχουσα νόσο », ούτε ότι υπήρξε « επιδείνωση » της νόσου αυτής κατά την περίοδο της υπηρεσίας του στην Επιτροπή. Το γεγονός ότι η ύπαρξη της νόσου ήταν εξαρχής γνωστή στην Επιτροπή και το γεγονός ότι η επιδείνωση της νόσου ήταν πλήρως προβλεπτή συνιστούν δέσμη συντρεχουσών ενδείξεων, που επαρκούν στο Πρωτοδικείο να δεχθεί ότι η εκδηλωθείσα επιδείνωση επήλθε « κατά την άσκηση ή επ' ευκαιρία της ασκήσεως καθηκόντων στην υπηρεσία των Κοινοτήτων ».

- 27 Επειδή τα αναγκαία στοιχεία που δικαιολογούν το αίτημα του προσφεύγοντος συντρέχουν, παρέλκει η απάντηση στους άλλους ισχυρισμούς και επιχειρήματα. Η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί. Εναπόκειται στην Επιτροπή να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της παρούσας αποφάσεως.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 28 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του κανονισμού διαδικασίας του Δικαστηρίου, που εφαρμόζεται *mutatis mutandis* στο Πρωτοδικείο δυνάμει του άρθρου 11 της προαναφερθείσας αποφάσεως του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 1988, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα αν υπάρχει σχετικό αίτημα. Επειδή η καθής ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Ακυρώνει την απόφαση της 20ής Μαΐου 1988, με την οποία η Επιτροπή αρνήθηκε στον προσφεύγοντα το ευεργέτημα του άρθρου 78, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων και καθόρισε τη σύνταξη αναπηρίας του βάσει του άρθρου 78, τρίτο εδάφιο, του εν λόγω κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως.
- 2) Καταδικάζει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

Edward

Schintgen

García-Valdecasas

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 6 Απριλίου 1990.

Ο γραμματέας

H. Jung

Ο πρόεδρος

D. A. O. Edward